

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи


О.Б. Жильцов
“ 07 ” “ 09 ” 2017 року



РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОДФП.08 ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Спеціальність 013 Початкова освіта

Освітній рівень: другий (магістерський)



Київ – 2017 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОДФП.08 ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Спеціальність 013 Початкова освіта

Освітній рівень: другий (магістерський)

Київ – 2017 рік

Інноваційні технології навчання: роб. навч. прог. [для студ. спец. 013 «Початкова освіта»] / уклад. Тимчук Л.І. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 32 с.

Розробник:

Тимчук Лариса Іванівна, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри початкової освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти

Протокол № 1 від 06 вересня 2017 року

Завідувач кафедри початкової освіти

 Г.Л. Бондаренко

Заступник директора
з науково-методичної та навчальної роботи

 М.А. Машовець

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>6 кредитів</i></p> <p>Змістових модулів: 3</p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): 120 <i>годин</i></p> <p>Тижневих годин: <i>1 година</i></p> <p>Аудиторних – <i>годин</i></p> <p>Самостійної роботи студента – <i>60 годин</i></p>	<p>Галузь знань <i>01 Освіта</i></p> <p>Спеціальність <i>013 Початкова освіта</i></p>	<p>Нормативна Рік підготовки: 1-2</p> <p>Семестр: 1, 2, 3</p> <p>Лекції : 12 <i>годин</i></p> <p>Практичні заняття: – Семінарські заняття: 12 <i>годин</i></p> <p>Самостійна робота: 60 <i>години</i></p> <p>МКР: 6 <i>годин</i></p> <p>Вид контролю: <i>залік, екзамен</i></p>

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	6
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	4
II. Тематичний план навчальної дисципліни	11
III. Програма	12
V. Плани лекційних занять	15
VI. Плани семінарських занять	17
VII. Завдання для самостійної роботи	18
Карта самостійної роботи студента	19
VIII. Система поточного та підсумкового контролю знань	20
IX. Методи навчання	22
X. Методичне забезпечення курсу	23
Питання до заліку	23
XI. Рекомендована література	24
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Інформатика з методикою навчання».....	27

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Головною метою освіти у XXI столітті є формування нових професійних навичок, пов'язаних з домінуючою роллю, активним і швидким розвитком цифрового суспільства, що дає можливість впроваджувати нові форми навчання. Суцільна комп'ютеризація суспільства дозволяє кожному учневі мати доступ до світової мережі, в якій розміщені величезний обсяг матеріалів з усіх галузей науки, що в свою чергу впливає і на роль учителя, надаючи їй нового значення в освітній системі.

Педагогічна діяльність вимагає особливої чутливості до постійних змін тенденцій суспільного буття, здатності до адекватного сприйняття потреб суспільства і відповідної корекції навчально-виховної діяльності. Особливу значущість має ця здатність за теперішньої інформаційної доби, яка потребує багатьох принципово відмінних від попередніх навичок, умінь і відповідного мислення. Одним із шляхів модернізації освітньої системи України постає упровадження в навчальний процес вищих навчальних закладів інноваційних педагогічних технологій і методів. Інновації – нові форми організації діяльності і управління, нові види технологій, які охоплюють різні сфери життєдіяльності людства. Педагогічну інновацію розглядають як особливу форму педагогічної діяльності і мислення, які спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес створення, упровадження і поширення нового в освіті. Інноваційний процес в освіті – це сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання та виховання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов.

Підготовка майбутніх вчителів початкових класів до професійної діяльності у XXI столітті, як зазначено в документі ООН «Дослідження в освіті та перспективи майбутнього навчання: яка педагогіка потрібна для XXI століття» за 2015 рік, повинна бути скерована на формування:

- проєктивних навчальних умінь;
- здібностей до організації навчальних груп;
- здатності мотивувати й стимулювати навчальну діяльність;
- нових шляхів і способів посилення навчальної творчості;
- впровадження інновацій у навчання [Scott C. *The futures of learning 3: What kind of pedagogies for the 21st century?* [Elektronik resource] / C. Scott ; UNESCO, *Education Research and Foresight*. – Paris, 2015, 21 p. – (Education, research and foresight: working papers ; vol. 15). – Modeofaccess: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002431/243126e.pdf>]

Враховуючи інноваційні тенденції світового освітнього простору інформаційно-комунікаційні технології повинні бути інтегровані у програми підготовки майбутніх учителів і стати загальноприйнятим інструментом використання впродовж усієї вчительської кар'єри. Майбутніх вчителів початкових класів потрібно вчити прийомам і підходам до оволодіння та удосконалення умінь використовувати нові технології. Вони мають навчитися проєктувати ті види навчальної діяльності, які підтримують

формування умінь XXI століття. Трансформація в освіті від навчання, яким керує учитель, до саморегульованого оволодіння компетентностями та уміньми, що потрібні для успішного життя в сучасному соціумі є основним завданням глобальної зміни в навчальному процесі.

В цьому аспекті важливим є ознайомлення майбутніх учителів з наративно-цифровим підходом та використанням цифрових наративів у навчанні учнів початкових класів, оскільки для сучасних освітніх реалій характерною є інтенсивність конвергенції цифрових технологій з гуманістичними науками, гуманітарними предметами, демократизацією освіти в цілому. Феномен цифрових наративів підштовхує до глобальної переоцінки традиційного розуміння предмету вивчення гуманістичних наук, а також методів навчання (конвергенція традиційних методів з використанням ІКТ); цифровий наратив – це продукт творчої діяльності людини, що дає можливість переосмислення, розширення й творчого представлення досвіду (змінити текст, додати зображення, аудіо, відео); цифровий наратив – це універсальний суспільний феномен, що сприяє глибокому усвідомленню своєрідності людства (подібності та відмінності між расами, релігіями, культурними традиціями); проектування цифрового наративу – це єдність когнітивних, комунікативних процесів, художньо-творчої діяльності й сучасних інформаційно-комунікаційних технологій; проектування цифрового наративу – є надзвичайно важливим для розвитку медіакомпетентностей; поліпшує когнітивно-комунікативні уміньми; є джерелом розумового й естетичного розвитку, сприяє позитивному ставленню до навчання та викладання; проектування цифрового наративу створює сприятливе середовище для особистісного вираження потреб кожної людини, стимулює процеси самопізнання й пізнання довкілля; проектування цифрового наративу – це інноваційне відродження традиції наративності у вищій освіті за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій; проектування цифрових наративів є універсальним підходом до індивідуалізації навчання, в тому числі людей з особливими потребами.

Процес створення цифрових наративів потребує синтезування різноманітних умінь для створення аутентичного продукту: дослідження, написання, дизайн, презентація (подання, демонстрація), інтерв'ювання, розв'язання проблем, оцінювання. Ці види діяльності передбачають сформованість у студентів **«грамотності XXI століття»**, що поєднує *цифрову, глобальну, інформаційну, візуальну, технологічну грамотності*:

- **цифрова грамотність** – це здатність спілкуватися шляхом використання ІК-технологій зі співтовариством, що постійно розширюється, для обговорення питань, збору інформації, звернення за порадами і допомогою;
- **глобальна грамотність** – це здатність читати, інтерпретувати, реагувати і контекстуалізувати повідомлення з глобальної точки зору;
- **інформаційна грамотність** – це здатність знаходити, оцінювати й синтезувати та створювати інформаційні повідомлення;

- *візуальна грамотність* – це здатність сприймати і створювати візуальні образи;
- *технологічна грамотність* – це здатність використовувати технології, щоб покращити якість навчання, його продуктивність та ефективність [232].

Оволодіння майбутніми учителями мистецтвом створення цифрових наративів сприяє формуванню: мислительних умінь (високого рівня пізнавальної активності; креативності, винахідливості); навчально-дослідницьких та розвивально-пізнавальних умінь – створення багатосенсорного досвіду для себе та інших; надання існуючим інформаційним повідомленням особистісного значення; поглиблення знання авторів про предмет розповіді); умінь щодо вербальної комунікації – написання і читання словесної інформації; візуальної грамотності – здатності використання образів для створення оповідей без слів; технологічної грамотності – здатності використовувати технології для створення наративу; інформаційної (медіа) грамотності – здатності до обдумування, читання, написання і дизайну медіа інформації; умінь індивідуалізувати процес навчання – використовувати різні інформаційні модальності для забезпечення потреби у різних стилях навчання; умінь працювати в групі – колективність і колаборація; проектного управління ментальною діяльністю – уміння проектного менеджменту часом, здатності планувати дії; діагностично-оцінювальних умінь – визначення рівня успішності учнів у процесі створення, презентації та поширення наративів [372].

З метою формування умінь XXI століття в учнів, майбутні вчителі повинні бути майстерними користувачами інформаційно-комунікаційних технологій та інтегрувати цифрову грамотність з іншими базовими уміньми в їх професійному й приватному житті. Цифрова грамотність студентів має вмщувати знання й уміння про освітню політику й етичний аспект застосування ІКТ, а також вони повинні бути обізнані щодо інновацій в галузі цифрової педагогіки. Цифрова грамотність учителів передбачає уміння ефективно використовувати інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній діяльності, навчанні, професійному розвитку й шкільному менеджменті.

Робоча навчальна програма з дисципліни «Інформатика з методикою навчання» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка. Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено з врахуванням сучасних тенденцій світового освітнього простору, відповідно вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяг знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни

«Інформатика з методикою навчання», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є інноваційні підходи світового освітнього простору; моделювання, проектування, реалізація (впровадження в педагогічну практику) цифрових нарративів; поширення сучасних інноваційних стратегій у навчально-виховний процес.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни «Інноваційні технології навчання» є процес впровадження інноваційних підходів у навчально-виховний процес початкової школи.

До основних завдань курсу «Інноваційні технології навчання» належать такі:

- ознайомити студентів з сучасними тенденціями, теоріями, методиками, що використовуються в навчальному процесі початкової школи;
- мотивувати студентів до творчої діяльності й самореалізації, спрямовувати на впровадження педагогічних інновацій в навчально-виховний процес початкової школи як під час педагогічної практики, так і у професійній роботі;
- сформувати в студентів під час вивчення курсу професійно-методичні вміння, необхідні для ефективної роботи в галузі використання інноваційних технологій в освіті;
- залучити майбутніх учителів початкових класів до створення цифрових науково-методичних матеріалів (цифрових нарративів), опрацювання різних інформаційних джерел, що має стати джерелом їх особистісного розвитку, творчої самореалізації та підвищення рівня професійної компетентності.

Вивчення курсу спрямоване на розвиток цифрової та збагачення професійної компетентностей майбутніх учителів початкових класів на основі розвитку творчих та цифрових компетентностей, умінь надати всьому навчальному процесу дослідницько-творчого характеру. Забезпечує оволодіння **знаннями й уміннями** щодо:

- сучасних інноваційних технологій в освіті;
- освітньої політики в галузі застосування ІКТ;
- інновацій в галузі цифрової педагогіки;
- ефективного використання інформаційно-комунікаційних технологій в педагогічній діяльності, навчанні, професійному розвитку й шкільному менеджменті.

В результаті вивчення курсу студент повинен **вміти**:

- проводити основні операції над інформаційними об'єктами, зокрема створювати та опрацьовувати інформаційні об'єкти в різних програмних середовищах;
- використовувати засоби ІКТ для обміну повідомленнями та організації співпраці при розв'язуванні навчально-дослідницьких і практичних життєвих завдань;

- планувати, організовувати та здійснювати індивідуальну, колективну й колаборативну діяльність в інформаційному середовищі;
- безпечно працювати з інформаційними системами.

Під час вивчення курсу «Інноваційні технології навчання» **передбачено** навчання студентів проектуванню цифрових наративів, що сприяє розвитку в майбутніх учителів початкових класів творчих і цифрових компетентностей, дослідницьких умінь й забезпечує наступне:

- посилює емоційну складову та створює багатоканальність інформаційного впливу, дозволяє глибше запам'ятати більший обсяг матеріалу;
- сприяє створенню невимушеної позитивної комунікативної атмосфери;
- індивідуалізує навчання, робить його інтерактивним;
- формує навички співпраці у групах;
- стимулює ефективне конструктивне спілкування студентів (так як у процесі проектування цифрових наративів заохочуються і підтримуються обговорення, полеміка, дискусії, публічні виступи, презентація проектів на веб-сайтах чи порталах навчальних закладів);
- дає можливість самостійного вибору предмета дослідження;
- сприяє логічному конструюванню власних суджень, розвитку умінь переконливо доводити власну точку зору;
- формує навички критичного мислення, допомагає студентам глибоко, чітко й різнопланово обдумувати тему, добирати матеріал до цифрового наративу;
- дає можливість переосмислити власний життєвий досвід і впливати на майбутню професійну діяльність;
- сприяє покращенню творчих навичок при створенні, опрацювання й редагування сценаріїв для цифрових наративів стає природним, розвиває відповідальність та навички самостійної роботи в процесі перевірки та внесенні виправлень, поправок та коректив;
- допомагає розвинути навички самопізнання й рефлексії, розуміння свого життєвого призначення, впевненість у власних силах, правильності зробленого професійного вибору, що є надзвичайно важливим для самореалізації в професійному й особистому житті;
- розвиває уміння аналітично-критичного аналізу медіа продукції;
- формує толерантну поведінку під час обговорення різних сюжетів цифрових наративів;
- стимулює творчість, що дає можливість розвивати інтелектуальне осмислення інформації, дослідницькі уміння, застосовувати їх до реалізації нових, нестандартних підходів в процесі проектування цифрових наративів;
- **удосконалює цифрову компетентність.**

Відповідно до документа ЮНЕСКО прийнятого у 2011 році «Цифрова грамотність в освіті». актуалізується важливість оволодіння майбутніми вчителями *цифровою компетентністю, яка трактується як здатність*

ідентифікувати, розуміти, інтерпретувати, створювати, обмінюватися, поширювати й використовувати надруковані й створені матеріали у професійній діяльності.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 год., із них: 12 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, МКР – 6 год., самостійна робота – 60 год., семестровий контроль – 30 год.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Інноваційні технології навчання»

№	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Лекцій	Семінарських	Самостійна робота	Підсумковий мод. контроль	Семестровий контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I							
СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СВІТОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ							
1	Актуальні проблеми вивчення курсу «Інноваційні технології навчання» у підготовці вчителів початкових класів	7	2		5		
2	Інноваційна діяльність у світовому освітньому просторі.	7	2		5		
3	Інноваційна діяльність у світовому освітньому просторі.	7		2	5		
4	Використання інноваційних технологій у початковій школі	19		2	5	2	10
	<i>Разом</i>	40	4	4	20	2	10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II							
РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ							
13	Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер)	7	2		5		
14	Наративно-цифровий підхід у навчанні учнів початкових класів	7	2		5		
15	Наративні стратегії у навчанні учнів початкових класів	7		2	5		
16	Використання методу нетнографії у дослідженні електронних соціальних мереж	19		2	5	2	10
	<i>Разом</i>	40	4	4	20	2	10

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III НАРАТИВНО-ЦИФРОВИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНОМУ-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ							
24	Проектування цифрових наративів у навчально-виховному процесі початкової школи	7	2		5		
25	Дослідження зарубіжного досвіду реалізації наративного підходу в професійній педагогічній освіті	7	2		5		
26	Використання цифрових наративів у професійній підготовці вчителів	7		2	5		
27	Використання цифрових наративів у навчанні учнів початкових класів	19		2	5	2	10
	<i>Разом</i>	40	4	4	20	2	10
	<i>Всього</i>	120	12	12	60	6	30

III. ПРОГРАМА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СВІТОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Лекція 1. Актуальні проблеми вивчення курсу «Інноваційні технології навчання» у підготовці вчителів початкових класів (2 год.)

Вступ. «Інноваційні технології навчання» як навчальна дисципліна та її роль у професійній підготовці вчителів. Інновація. Інноваційна діяльність. Інноваційний педагогічний процес. Діти XXI століття. Формування умінь XXI століття. Роль учителя в інформаційному суспільстві. Цифрова компетентність учителя (документ ЮНЕСКО «Цифрова грамотність в освіті» (2011 р.)). Рекомендації ООН «Дослідження в освіті та перспективи майбутнього навчання: яка педагогіка потрібна для XXI століття» (2015 р.).

Лекція 2. Інноваційна діяльність у світовому освітньому просторі. (2 год.)

Сутність інноваційних процесів та сучасні інноваційні підходи в освітньому просторі. Теорія пізнавально-активного поля (М. Лещенко). Теорія наративності (Дж. Брунер). Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер). Цифрова гуманістична педагогіка (В. Биков, М. Лещенко). Комп'ютерно-ігрове навчання (М. Пренскі).

Семінарське заняття 1. Інноваційні технології навчання у підготовці вчителів початкових класів (2 год.) Перегляд педагогічно-навчального фільму. Обговорення та аналіз педагогічних ситуацій, інноваційних технологій представлених у фільмі. Здоров'язберезувальні технології в початковій школі.

Семінарське заняття 2. Використання інноваційних технологій у початковій школі (2 год.)

Науково-дослідницьке вивчення педагогічного потенціалу цифрової наративізації як провідної тенденції розвитку міжнародного освітнього простору. Теорія пізнавально-активного поля (М. Лещенко). Теорія наративності (Дж. Брунер).

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Лекція 3. Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер) (2 год.)

Г.Гарднер і його теорія множинного інтелекту. Основні положення теорії Г. Гарднера. Типи інтелекту за Г.Гарднером. Характеристичні властивості різних типів інтелекту (лінгвістичний, математично-логічний, руховий, візуально-просторовий, музичний, природничий, внутрішньо-особистісний (інтраперсональний), міжособистісний (інтерперсональний), екзистенційний. Роль учителя у активізації когнітивного розвитку дитини.

Лекція 4. Наративно-цифровий підхід у навчанні учнів початкових класів (2 год.)

Сутність явища «наративного повороту» в соціально-гуманітарних науках. Трансформаційно-інтерпретаційна («наративна») парадигма у навчанні (Дж. С. Брунер). Активізація досліджень проблеми наративу в різних галузях соціогуманітарного знання. Сміслові значення терміну «наратив». Наратив в сучасній педагогіці.

Семінарське заняття 3. Наративні стратегії у навчанні учнів початкових класів (2 год.)

Технології інтерактивної взаємодії з учнями початкових класів. Наративні стратегії у навчально-виховному процесі початкової школи. Використання ІКТ у реалізації процесі реалізації наративно-цифрового підходу у навчанні учнів початкових класів.

Семінарське заняття 4. Використання методу нетнографії у дослідженні електронних соціальних мереж (2 год.)

Поширення цифрових наративів різноманітної тематики від опису значущих подій з власного життя до різних видів рефлексії на події, що відбуваються в громадському, культурному, політичному житті тощо. Можливості використання цифрових наративів у *інтерактивному проектно-тематичному навчанні учнів початкових класів*. Індивідуальна рефлексія, розробка пропозицій щодо використання цифрових наративів учнями початкових класів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

НАРАТИВНО-ЦИФРОВИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНОМУ-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Лекція 5. Проектування цифрових наративів у навчально-виховному процесі початкової школи (2 год.)

Педагогічний та освітній потенціал проектування цифрових наративів у різних сферах навчання. Інтегральна сутність цифрових наративів (поєднання раціонального і почуттєвого, творчого і технологічного, свідомого і підсвідомого). Можливості поєднання різних навчальних методів у процесі проектування цифрових наративів (творчих і репродуктивних, вербальних і невербальних, індивідуальних і групових). Цифрова грамотність. Творчість як один з основних компонентів цифрової грамотності, що характеризує специфіку використання ІКТ у ХХІ столітті. Обґрунтування умов застосування цифрових наративів у початковій освіті.

Лекція 6. Дослідження зарубіжного досвіду реалізації наративного підходу в професійній педагогічній освіті (2 год.)

Цифрова гуманізація навчання. Досвід німецької вченої К. Оехлманн (С. Oehlmann) щодо викладання курсів наративної майстерності для вчителів; американських учених А. Герсі (A. Gersi) та Н. Кінг (N. King) в контексті використання наративів у різних видах навчальної діяльності на основі міфів, легенд, народних та літературних казок. Методичні рекомендації щодо впровадження цифрового розповідання наративів в навчальні практики (Б. Робін, С. Макнейл). *Використання цифрових наративів як реалізація інтерактивного проектно-тематичного навчання у реаліях вітчизняної освітньої сфери.*

Семінарське заняття 5. Використання цифрових наративів у професійній підготовці вчителів (2 год.)

Використання цифрових наративів як реалізація інтерактивного проектно-тематичного навчання у реаліях вітчизняної освітньої сфери. Презентація студентами індивідуальних цифрових наративів. Рефлексивне обговорення та надання рекомендацій щодо удосконалення створених цифрових наративів.

Семінарське заняття 6. Використання цифрових наративів у навчанні учнів початкових класів (2 год.)

Використання ІКТ у реалізації процесі реалізації наративно-цифрового підходу у навчанні учнів початкових класів. Можливості використання цифрових наративів у інтерактивному проектно-тематичному навчанні учнів початкових класів. Індивідуальна рефлексія, розробка пропозицій щодо використання цифрових наративів учнями початкових класів.\

IV. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СВІТОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Лекція 1. Актуальні проблеми вивчення курсу «Інноваційні технології навчання» у підготовці вчителів початкових класів (2 год.)

Вступ. «Інноваційні технології навчання» як навчальна дисципліна та її роль у професійній підготовці вчителів. Інновація. Інноваційна діяльність. Інноваційний педагогічний процес. Діти XXI століття. Формування умінь XXI століття. Роль учителя в інформаційному суспільстві. Цифрова компетентність учителя (документ ЮНЕСКО «Цифрова грамотність в освіті» (2011 р.)). Рекомендації ООН «Дослідження в освіті та перспективи майбутнього навчання: яка педагогіка потрібна для XXI століття» (2015 р.).

Основні поняття теми: інноваційні технології навчання, професійна підготовка, інновація, інноваційна діяльність, інноваційний педагогічний процес, умінь XXI століття, інформаційне суспільство, цифрова компетентність.

Література основна: 1-4

Література додаткова: 28, 30

Лекція 2. Інноваційна діяльність у світовому освітньому просторі. (2 год.)

Сутність інноваційних процесів та сучасні інноваційні підходи в освітньому просторі. Теорія пізнавально-активного поля (М. Лещенко). Теорія наративності (Дж. Брунер). Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер). Цифрова гуманістична педагогіка (В. Биков, М. Лещенко). Комп'ютерно-ігрове навчання (М. Пренскі).

Основні поняття теми: інноваційні процеси, інноваційні підходи, пізнавально-активне поле, наративізація, множинний інтелект, цифрова гуманістична педагогіка, комп'ютерно-ігрове навчання.

Література основна: 1-4

Література додаткова: 3, 22, 27

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Лекція 3. Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер) (2 год.)

Г. Гарднер і його теорія. Основні положення теорії Г. Гарднера. Типи інтелекту за Г. Гарднером. Характеристичні властивості різних типів інтелекту (лінгвістичний, математично-логічний, руховий, візуально-просторовий, музичний, природничий, внутрішньо-особистісний

(інтраперсональний), міжособистісний (інтерперсональний), екзистенційний. Роль учителя у активізації когнітивного розвитку дитини.

Основні поняття теми: множинний інтелект, когнітивний розвиток дитини, лінгвістичний тип інтелекту, математично-логічний тип інтелекту, руховий тип інтелекту, візуально-просторовий тип інтелекту, музичний тип інтелекту, природничий тип інтелекту, внутрішньо-особистісний тип інтелекту, міжособистісний тип інтелекту.

Література основна: 9

Література додаткова: 4

Лекція 4. Наративно-цифровий підхід у навчанні учнів початкових класів (2 год.)

Сутність явища «нарративного повороту» в соціально-гуманітарних науках. Трансформаційно-інтерпретаційна («нарративна») парадигма у навчанні (Дж. С. Брунер). Активізація досліджень проблеми нарративу в різних галузях соціогуманітарного знання. Сислове поле значень терміну «нарратив». Наратив в сучасній педагогіці.

Основні поняття теми: нарратив, нарративна парадигма, нарративізація навчання.

Література основна: 1,4

Література додаткова: 13,14, 18, 21, 24

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III НАРАТИВНО-ЦИФРОВИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНОМУ- ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Лекція 5. Проектування цифрових нарративів у навчально-виховному процесі початкової школи (2 год.)

Педагогічний та освітній потенціал проектування цифрових нарративів у різних сферах навчання. Інтегральна сутність цифрових нарративів (поєднання раціонального і почуттєвого, творчого і технологічного, свідомого і підсвідомого). Можливості поєднання різних навчальних методів у процесі проектування цифрових нарративів (творчих і репродуктивних, вербальних і невербальних, індивідуальних і групових). Цифрова грамотність. Творчість як один з основних компонентів цифрової грамотності, що характеризує специфіку використання ІКТ у XXI столітті. Обґрунтування умов застосування цифрових нарративів у початковій освіті.

Основні поняття теми: цифровий нарратив, види цифрових нарративів, властивості цифрових нарративів, цифрова грамотність, творчість.

Література основна: 4

Література додаткова: 5, 6, 19, 23, 28, 30

Лекція 6. Дослідження зарубіжного досвіду реалізації наративного підходу в професійній педагогічній освіті (2 год.)

Цифрова гуманізація навчання. Досвід німецької вченої К. Оехлманн (С. Oehlmann) щодо викладання курсів наративної майстерності для вчителів; американських учених А. Герсі (А. Gersi) та Н. Кінг (N. King) в контексті використання наративів у різних видах навчальної діяльності на основі міфів, легенд, народних та літературних казок. Методичні рекомендації щодо впровадження цифрового розповідання наративів в навчальні практики (Б. Робін, С. Макнейл). *Використання цифрових наративів як реалізація інтерактивного проектно-тематичного навчання у реаліях вітчизняної освітньої сфери.*

Основні поняття теми: цифрова гуманізація, досвід наративної взаємодії, цифрове розповідання історій, інтерактивне проектно-тематичне навчання.

Література основна: 1-4, 9

Література додаткова: 6, 12, 15, 22, 25, 29

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття 1. Інноваційні технології навчання у підготовці вчителів початкових класів (2 год.) Перегляд педагогічно-навчального фільму. Обговорення та аналіз педагогічних ситуацій, інноваційних технологій представлених у фільмі. Здоров'язберезувальні технології в початковій школі.

Семінарське заняття 2. Використання інноваційних технологій у початковій школі (2 год.)

Науково-дослідницьке вивчення педагогічного потенціалу цифрової наративізації як провідної тенденції розвитку міжнародного освітнього простору. Теорія пізнавально-активного поля (М. Лещенко). Теорія наративності (Дж. Брунер).

Семінарське заняття 3. Наративні стратегії у навчанні учнів початкових класів (2 год.)

Технології інтерактивної взаємодії з учнями початкових класів. Наративні стратегії у навчально-виховному процесі початкової школи. Використання ІКТ у реалізації процесі реалізації наративно-цифрового підходу у навчанні учнів початкових класів.

Семінарське заняття 4. Використання методу нетнографії у дослідженні електронних соціальних мереж (2 год.)

Поширення цифрових наративів різноманітної тематики від опису значущих подій з власного життя до різних видів рефлексії на події, що відбуваються в громадському, культурному, політичному житті тощо. Можливості використання цифрових наративів у *інтерактивному проектно-тематичному навчанні учнів початкових класів.* Індивідуальна рефлексія, розробка пропозицій щодо використання цифрових наративів учнями початкових класів.

Семінарське заняття 5. Використання цифрових наративів у професійній підготовці вчителів (2 год.)

Використання цифрових наративів як реалізація інтерактивного проектно-тематичного навчання у реаліях вітчизняної освітньої сфери. Презентація студентами індивідуальних цифрових наративів. Рефлексивне обговорення та надання рекомендацій щодо удосконалення створених цифрових наративів.

Семінарське заняття 6. Використання цифрових наративів у навчанні учнів початкових класів (2 год.)

Використання ІКТ у реалізації процесі реалізації наративно-цифрового підходу у навчанні учнів початкових класів. Можливості використання цифрових наративів у інтерактивному проектно-тематичному навчанні учнів початкових класів. Індивідуальна рефлексія, розробка пропозицій щодо використання цифрових наративів учнями початкових класів.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СВІТОВОМУ ОСВІТЬОМУ ПРОСТОРИ

Тема 1. Інноваційні процеси та сучасні інноваційні теорії в освіті (5 год.)

Тема 2. Теорія пізнавально-активного поля (М. Лещенко) (5 год.)

Тема 3. Теорія наративності (Дж. Брунер) (5 год.)

Тема 4. Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер) (5 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 5. Самоаналіз розвитку різних типів інтелекту за Г. Гарднером (5 год.)

Тема 6. Наративно-цифровий підхід в сучасній педагогіці (5 год.)

Тема 7. Цифрова гуманістична педагогіка (В. Биков, М. Лещенко) (5 год.)

Тема 8. Комп'ютерно-ігрове навчання (М. Пренскі) (5 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III

НАРАТИВНО-ЦИФРОВИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНОМУ-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Тема 9. Використання ресурсів мережі Інтернет в процесі проектування цифрових наративів (5 год.)

Тема 10. Схематизація цифрового, пропозиції щодо його використання в навчанні учнів початкових класів (5 год.)

Тема 11. Використання цифрових наративів у професійній підготовці вчителів (5 год.)

Тема 12. Проектування цифрового наративу й розробка рекомендацій щодо його використання в навчальному процесі початкової школи (5 год.)

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

№ п/п	Назва теми	К-сть. Год	Контроль	Бали
1	Тема 1. Інноваційні процеси та сучасні інноваційні теорії в освіті	(5 год)	Семінарське заняття	10
2	Тема 2. Теорія пізнавально-активного поля (М. Лещенко)	(5 год)	Семінарське заняття	10
3	Тема 3. Теорія наративності (Дж. Брунер)	(4 год)	Семінарське заняття, модульний контроль	10
4	Тема 4. Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер)	(4 год)	Семінарське заняття	10
5	Тема 5. Самоаналіз розвитку різних типів інтелекту за Г. Гарднером	(5 год)	Семінарське заняття, модульний контроль	10
6	Тема 6. Наративно-цифровий підхід в сучасній педагогіці	(5 год)	Підсумкове тестування, залік	10
7	Тема 7. Цифрова гуманістична педагогіка (В. Биков, М. Лещенко)	(5 год)	Семінарське заняття	10
8	Тема 8. Комп'ютерно-ігрове навчання (М. Пренскі)	(5 год)	Семінарське заняття	10
9	Тема 9. Використання ресурсів мережі Інтернет в процесі проектування цифрових наративів	(5 год)	Аналіз творчих робіт	10
10	Тема 10. Схематизація цифрового, пропозиції щодо його використання в навчанні учнів початкових класів	(5 год)	Аналіз творчих робіт	10
11	Тема 11. Використання цифрових наративів у професійній підготовці вчителів	(5 год)	Аналіз творчих робіт	10

12	Тема 12. Проектування цифрового нарративу й розробка рекомендацій щодо його використання в навчальному процесі початкової школи		Аналіз творчих робіт	10
	Разом	60 год.		120

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Інноваційні технології навчання» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів (за одиницю)	Кількість рейтингових балів		
			Модулі		
			I	II	III
1.	Відвідування лекцій	1	2	2	2
2.	Відвідування семінарських занять	1	2	2	2
2.	Робота на семінарських заняттях	10	20	20	20
3.	Відвідування практичних занять				
	Робота на практичних заняттях				
4.	Самостійна робота		40	40	40
5.	МКР	25	25	25	25
	Залік		-	-	-
	Екзамен		-	-	40
Підсумковий рейтинговий бал			89	178	

$$K1 = 89 : 100 = 0,89$$

$$K2 = 178 : 60 = 2,96$$

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе, наратив.
- **Комп'ютерного контролю:** нетнографія, цифровий наратив.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень магістрантів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової

	діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуального навчально-дослідного завдання залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

• *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, семінари, пояснення, розповідь, бесіда, наратив.

• *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація, цифровий наратив.

• *Практичні:* вправи, проектування цифрового наративу.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: виконання індивідуальних, колективних навчальних проектів

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; наратив.

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, цифровий наратив, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

- «Інноваційні технології навчання» як навчальна дисципліна та її роль у професійній підготовці вчителів початкових класів.
- Використання цифрових технологій в освіті.
- Роль учителя в інформаційному суспільстві. Формування умінь XXI століття.
- Цифрова компетентність учителя.
- Інноваційні процеси та сучасні інноваційні теорії в освіті
- Теорія пізнавально-активного поля (М. Лещенко)
- Теорія наративності (Дж. Брунер)
- Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер)
- Цифрова гуманістична педагогіка (В. Биков, М. Лещенко)
- Комп'ютерно-ігрове навчання (М. Пренскі)
- Цифровий наратив, види, властивості, функції.
- Цифрова гуманізація навчання. Використання цифрових наративів у реаліях вітчизняної освітньої сфери.
- Роль інформаційно-комунікаційних технологій у проектуванні цифрових наративів.
- Цифрові наративи у професійній підготовці вчителів початкових класів.
- Педагогічна технологія проектування цифрового наративу.
- Проектування цифрового наративу як єдність когнітивних, комунікативних процесів, художньо-творчої діяльності й сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

- Компетентності необхідні для проектування цифрових нарративів. Цифрова компетентність у професійній підготовці вчителя початкових класів.
- Педагогічні умови творчості в координатах цифрових технологій. Творчість як процес розвитку духовного потенціалу особистості.
- Творчі властивості цифрових продуктів.
- Творче самовираження особистості у процесі проектування цифрових нарративів.
- Українське законодавство в сфері авторських прав щодо мультимедійних матеріалів, веб-сторінок, цифрових нарративів.
- Проектування і створення навчально-інформаційного контенту біографічного цифрового нарративу.
- Педагогічний та освітній потенціал проектування цифрових нарративів у різних сферах навчання.
- Інтегральна сутність цифрових нарративів. Цифрова грамотність.
- Творчість як один з основних компонентів цифрової грамотності.
- Обґрунтування умов застосування цифрових нарративів у початковій школі.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Брунер Д. Культура образования / Джером Брунер ; пер. Л.В. Трубицыной, А.В. Соловьева ; Моск.высш.шк. соц. и экон.наук. – М.: Просвещение, 2006. – 223с.
2. Bykov V. Yu. Digital Humanistic Pedagogy: relevant problems of scientific research in the field of digital in education/ V.Yu.Bykov, M.P. Leshchenko [Electronic resource] // Information Technologies and Learning Tools. – 2016. – Vol. 53, № 3. – P.1–17. – Mode of access: <http://www.journal.iitta.gov.ua/>.
3. Лещенко М.П. Щастя дитини – єдине дійсне щастя на землі: до проблеми педагогічної майстерності: Навчально-методичний посібник. – К. АСМІ, 2003. – Ч.І. – 304 с.
4. Тимчук Л. І. Цифрові нарративи в навчанні майбутніх магістрів освіти: історія, реалії, перспективи розвитку : монографія за наук. ред. Лещенко М.П. / Лариса Іванівна Тимчук. – К.: САММІТ – КНИГА, 2016. – 390 с.

Додаткова:

1. Авшенюк Н. М. Міжнародні підходи до обґрунтування глобальної компетентності вчителя / Н. М. Авшенюк // Професійна освіта: педагогіка і психологія: пол.-укр., укр.-пол. щоріч. – 2012. – № 14. – С. 241–248.

2. Андрієвська В. В. Вплив наративної презентації молодим педагогом власного досвіду на усвідомлення сенсу і цінностей своєї професійної діяльності / В. В. Андрієвська // Актуальні проблеми психології : зб. наук. пр. / Ін-т психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. – Київ, 2011. – Т. 2: Психологічна герменевтика. Вип. 7. – С. 35–48.
3. Биков В. Ю. Оновлення дидактичних систем, методик і педагогічних технологій / В.Ю. Биков, Ю. І. Мальований // Біла книга національної освіти України / Т.Ф.Алексєєнко, В. М.Аніщенко, Г.О.Балл [та ін.]; за заг. ред. В. Г.Кременя; НАПН України. – Київ: Інформ. системи, 2010. – С. 141–148.
4. Вчитель вчителю, учням та батькам : [веб-сайт]. – Електрон. дані та прогр. – 2016. – Режим доступу: <http://teacher.at.ua/>. – Назва з екрана.
5. Жалдак М.І. Система підготовки вчителя до використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі / М.І. Жалдак // Наук. часоп. Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. Серія 2, Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання. – Київ, 2011. – №. 11. – С. 3–15.
6. Закон України «Про авторське право і суміжні права» : Постанова ВР від 23 груд. 1993 р., № 3793-ХІІ // Відомості Верх. Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 65. – С. 345.
7. Зарецька О. О. Наративні практики особистісного зростання / О. Зарецька // Наук. студії із соц. та політ. психології : зб. ст. / НАПН України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ, 2012. – Вип. 31. – С. 81–93.
8. Карабаєва А. Г. Нарратив в науке и образовании [Электронный ресурс] / Карабаєва А. Г. // Инновации и образование : сб. материалов конф. Сер. Symposium / С.-Петербург. филос. о-во. – Электрон. текст. дан. – СПб., 2003. – Вып. 29. – С. 89–96. – Режим доступа: http://anthropology.ru/ru/texts/karabaeva/educinnov_11.html. – Загл. с экрана. – Дата обращения: 17.07.14
9. Ленем Р. Електронне слово: демократія, технологія та мистецтво / Пер. з англ. А. Глушка. – К.: Ніка-Центр, 2005. – 376 с.
10. Лещенко М. Методологічні засади підготовки майбутніх учителів до творення позитивної педагогічної реальності засобами ІКТ / М. Лещенко // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / Донбас. держ. пед. ун-т. – Слов'янськ, 2014. – Вип. 69. – С. 5–13..
11. Лещенко М. П. Педагогічна майстерність: використання наративних методик у професійному розвитку вчителя / М. П. Лещенко // Концептосфера педагогічної аксіології : матеріали філос.-методол. семінару / АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих, Від. вихов. систем у пед. освіті. – Київ ; Ніжин, 2010. – С. 115–126.
12. Лещенко М. П. Розвиток інформаційно-комунікаційних і медіа компетентностей учителів у міжнародному педагогічному просторі [Електронний ресурс] / М. П. Лещенко, Л. І. Тимчук // Інформаційні

- технології і засоби навчання. – 2013. – Т. 38, №. 6. – С. 13–28. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2013_38_6_4. – Назва з екрана.
13. Мороз Р. А. Наративний підхід до дослідження ідентичності особистості / Р. А. Мороз // Наука і освіта. – 2009. – № 4. – С. 30–33.
 14. Наративні психотехнології / Н. В. Чепелева, М. Л. Смульсон, О. М. Шиловська, С. Ю. Гуцол ; за заг. ред. Н. В. Чепелевої. – Київ : Главник, 2007. – 144с. – (Серія «Психологічний інструментарій»). – Бібліогр.: с. 156–159.
 15. Овчарук О. В. Огляд порівняльно-педагогічних досліджень у галузі розвитку інформаційно-комунікаційної компетентності в системі освіти [Електронний ресурс] / О. В. Овчарук, Н. В. Сороко // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2015. – Т. 45, вип. 1. – С. 50–58. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2015_45_1_8. – Назва з екрана.
 16. Соколюк О. М. Особливості використання засобів ІКТ у предметно орієнтованій проектній діяльності [Електронний ресурс] / О.М. Соколюк // Інформ. технології і засоби навчання. – 2011. – № 6. – Режим доступу: <http://www.journal.iitta.gov.ua>. – Назва з екрана.
 17. Соціально-психологічні чинники розуміння та інтерпретації особистого досвіду: монографія /Н. В. Чепелева, Т. М. Титаренко, М. Л. Смульсон [та ін.] ; за ред. Н. В. Чепелевої. – Київ :Пед. думка. – 2008. – 256 с.
 18. Тимчук Л. І. Наративне навчання у медіапросторі / Л. І. Тимчук // Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. – 2014. – № 3. – С. 355–368. – Бібліогр.: 10 назв.
 19. Тимчук Л. І. Методика створення біографічних цифрових наративів в контексті педагогічної освіти /Л.І. Тимчук// Пед. науки: теорія, історія, інновац. технології. –2015. –№ 5. – С.389–405.
 20. Тимчук Л. І. Розвиток інформаційно-комунікаційних і медіа компетентностей учителів у міжнародному педагогічному просторі [Електронний ресурс] // Л. І. Тимчук, М. П. Лещенко // Інформ. технології і засоби навчання. – 2013. – Т. 38, вип. 6. – С. 13–28. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ITZN_2013_38_6_4. – Назва з екрана.
 21. Тимчук Л. І. Педагогічний наратив про дитинство і шкільні роки В. М. Глушкова – видатного вченого кібернетика ХХ століття / Л. І. Тимчук // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2015. – № 1. – С. 38–45.
 22. Тимчук Л. Формування цифрової компетентності у майбутніх магістрів освіти в процесі проектування цифрових наративів / Л. Тимчук // Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. / Слов'ян. держ. пед. ун-т. – 2016. – № 5. – С. 54–64.
 23. Тимчук Л. Етичні виміри творчості в ході проектування цифрових наративів / Лариса Тимчук // Естетика і етика педагогічної дії : зб. наук. пр. / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – 2016. – Вип. 14. – С. 191–201.
 24. Титаренко Т. М. Наративні практики організації особистісного майбутнього / Т. М. Титаренко // Наук. студії із соціал. та політ.

- психології : зб. ст. / АПН України, Ін-т соц. та політ. психології– Київ, 2009. – Вип. 22. – С. 11–18
25. Хомич Л. О. Методологічні основи формування творчої особистості вчителя / Л. О. Хомич // Актуальні проблеми формування творчої особистості вчителя початкових класів. : зб. мат. Всеукраїн. наук.-практ. конф. / Вінн. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2001. – С. 20–22.
 26. Царенко Л. Наративне консультування в роботі соціального педагога та практичного психолога/ Л. Царенко // Соц. педагог. – 2010. – № 5. – С. 57–62.
 27. Черемних К. О. Наратив як категорія сучасного соціогуманітарного дослідження: епістеміологія, методологія, інструмент / К. О. Черемних // Наук. студії із соц. та політ. психології : зб. ст. / АПН України, Ін-т соц. та політ. психології. – Київ, 2009. – Вип. 22 . – С. 189–195.
 28. Karpati A. Digital literacy in Education [Electronic resource] / A. Karpati // Policy Brief / UNESCO, Inst. for Information Technologies in Education. – 2011. – May. – Mode of access: unesdoc.unesco.org/images/0021/002144/214485e.pdf. – Title from the screen.
 29. Robin B.R., McNeil S.G. What educators should know about teaching digital storytelling. In: Digital Education Review, 2012, 22, 37-51. [Accessed: dd/mm/yyyy]
[http://revistes.ub.edu/index.php/der/article/viewFile/.../pdf_1Rola nauczyciela we współczesnej szkole](http://revistes.ub.edu/index.php/der/article/viewFile/.../pdf_1Rola%20nauczyciela%20we%20wsp%C3%B3łczesnej%20szkole) / Erich Petlák. - Warszawa : “Żak”
 30. Scott C. The futures of learning 3: What kind of pedagogies for the 21st century? [Elektronik resource] / C. Scott ; UNESCO, Education Research and Foresight. – Paris, 2015. – 21 p. – (Education, research and foresight: working papers ; vol. 15). – Mode of access: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002431/243126e.pdf>.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Інноваційні технології навчання»

Разом: 120 год., із них: 12 год. – лекції, 12 год. – семінарські заняття, МКР – 10 год., самостійна робота – 60 год., підсумковий контроль – залік, екзамен

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	
Назва модуля	СУЧАСНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СВІТОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ		РЕАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ		НАРАТИВНО-ЦИФРОВИЙ ПІДХІД У НАВЧАЛЬНОМУ-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	
К-сть балів за модуль	89 б.		89 б.		89 б.	
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Актуальні проблеми вивчення курсу «Інноваційні технології навчання» у підготовці вчителів початкових класів (1 бал).	Інноваційна діяльність у світовому освітньому просторі (1 бал)	Теорія множинного інтелекту (Г. Гарднер) (1 бал)	Наративно-цифровий підхід у навчанні учнів початкових класів (1 бал)	Проектування цифрових наративів у навчально-виховному процесі початкової школи (1 бал)	Дослідження зарубіжного досвіду реалізації наративного підходу в професійній педагогічній освіті (1 бал)
Теми сем. занять	Інноваційна діяльність у світовому освітньому просторі. (10 б.+1 б.)	Використання інноваційних технологій у початковій школі (10 б.+1 б.)	Наративні стратегії у навчанні учнів початкових класів (10 б.+1 б.)	Використання методу нетнографії у дослідженні електронних соціальних мереж (10 б.+1 б.)	Використання цифрових наративів у професійній підготовці вчителів (10 б.+1 б.)	Використання цифрових наративів у навчанні учнів початкових класів (10 б.+1 б.)
С.р.	40 б		40 б.		40 б.	
МКР	25 б.		25 б.		25 б.	
Підсумк. контроль	Залік		Екзамен (40 б)			

$$K1 = 89 : 100 = 0,89$$

$$K2 = 178 : 60 = 2,96$$